

Saateks

XXX

Lavastasime selle koos 5.-7.klasside draamaringiga.

Koolikiusuteemaline lühinäidend võib olla õppekavas noorsooprobleeme käsitlevate tervikteoste (K.Reimus „Haldjatants“; Helga Nõu noorsoojutustused) analüüsi ja arutluse osana, samuti kirjandiõpetuses eeltööna arutluse õhutamisel ja väitlemisel.

Lühinäidend sobib käsitluseks 7. klassis.

Näidendi kestus on 5- 7 minutit.

Näidendi lõpp võib varieeruda: arutlus võib alata ka pärast õpetaja sõnu „Mis siin toimub?“

Arutluseks sobivaid küsimusi: mis oli kiusamise põhjus?, kuidas üks või teine tegelane omas rollis tundis ja mida mõtles?, milliseid lahendusi näete?, kus märkasite silmakirjalikkust- kas olete seda ka oma koolis/klassis märganud?, millised võimalused on meil olla taolises olukorras julge/ vapper?.

XXX

Lühinäidend „Mis siin toimub?“

Osatäitjad: 2 peakiusajat- Kristel ja Kristin; 2 kaasaminejat- Merilin ja Eva; 2 passiivset tegelaskuju- poisid Erik ja Robert; kiusatav-Kätrin; tema eest väljastuja- Kaisa; õpetaja.

(Tundide eel. Vahetatakse mõtteid rate-s levitatud piltide ja kommentaaride üle.)

Kristin: Täiega lahe oli see pilt, konn istus seal, moka tollakil, kui talle vett pähe valati. Oleks võinud vett püksi valada, siis oleks nagu täis lasknud.

Kristel: Ei tea, kas ta täna kooli julgebki tulla, parem, kui ei tuleks siia haisema.

Eva: Ei noh, täiega nõme ikka.

Merilin: Isver, sa mõtle konna mutt käis koolis kaebamas. Ta on midagi ära kitunud.

Merilin: Mõtle, kargas mulle koridoris ligi ja pistis tänitama, mis te teete, kas te inimesed ei olegi!

Eva: Issand, mis sa siis tegid?

Merilin: Pigistasin paar pisarat, ütlesin, et ma ei tea üldse, millest ta räägib! Tõmbas siis otsa ümber, kimas dire kabineti poole.

Kristel: No oodaku ta. Pidage meeles, kõik on vait, kui klassijuss küsima hakkab !

Robert ja Erik tegelevad oma asjadega tehes näo, et ei märka midagi.

Saabub kiusatav Kätrin (hüüdnimi konn)

Kõik pigistavad nina kinni.

Kristel : Tere, konn! Kas su ainuke riietuse on ära kuivanud. Pesime teist eile küll, aga näe, ikka haiseb. Ehk peab veel pesema. Kisub teist dressipluusist.

Merilin: Ma panin eile prügikasti juurde mõned vanad hilbud, kuule sa korja nad õige üles, saad ka midagi moekamat selga!

Eva: Ja minu poolt mõned lõunasöögi ülejäägid, juhuks, kui su ema tasuta toidu avaldust ei rahuldata. Üldine naer.

Robert: Õps tuleb! Kõik pöörduvad oma kohtadele.

Saabub **õpetaja:** Tere, lapsed, istuge! Täna räägime üldinimlikest väärtustest. Palun nimetage üks väärtus, mis peaks olema meie elu aluseks.

Kristel tõstab käe: Ma arvan, et see on hoolivus. Kui me hoolime oma lähedastest ja sõpradest, siis hoolivad ka nemad meist ja siis ei satu noored halvale teele. Ei hakka suitsetama, jooma ega vägivallatsema.

Õpetaja: Väga tubli, Kristel. Kui kõik niimoodi asjadest aru saaks, oleks meie ümber palju vähem vägivalda ja kurjust.

Ma pean täna teid korra üksi jätma. Kristel tegi ilusa sissejuhatuse meie kirjandi teemasse. Palun kirjutame pealkirjaks: „Kas me märkame olla hoolivad?“ Hakake teie nüüd ilusti kirjutama, ma tulen varsti tagasi. *Õpetaja lahkub.*

Hakatakse paberkuule kiusatava suunas saatma. Kätrin püüab istuda eemale. Merilin ja Eva pistavad nina kirtsutades kisama. Kristin ja Kristel asuvad asju kiskuma ja loopima. Teised 2 toetavad aktiivselt.

Kristel: Oi, mis äge pinal. Kas see on su vanaema oma?

Kristin: Jah, ma arvan, et ta on oma vanema prillitoosi pihta pannud.

Kristel: Mis firma kott sul ka on?

Kristin: See on sul vist 1. klassist alates.

Kristel: Näe, võta ta päevik, kirjuta sinna märkus, sul punast pastakat on või!

Kristin: Kirjutan, et Kätrin kiusab pidevalt klassikaaslast, palun kutsuge ta korrale!

Kuule, kust sa küll nii ägedad püksid said? Kas kaltsukas olid hullud päevad ja tehti sulle nii suurt allahindlust, et jaksasid osta? Tahad, me aitame sul neid pesta. Too kähku vett.

Kaisa kargab karjatades püsti: Lõpetage ükskord ära. Mida te tast tahate? Ise räägid siin hoolivusest, tõbras selline!

Kristel: Vaat, kus tuli kaitsja välja, (*lökkab Kaisat*), mida sa kaitsed seda haisukotti. Võta pese ta puhtaks, kui sul kodus vett ja seepi on. Siis võid tema kõrvale istuda. No mine kallista teda, kui ta sulle nii armas on. Hakatakse jõuga neid teineteise otsa lükkama. Puhkeb kähmlus.

Saabub **õpetaja** ja karjub: Mis siin toimub, lõpetage kohe ära, Kätrin, miks sa peksad teisi. Mis siin ometi lahti on?

Kristin : Meie ei tea, mis sel konnal... Kätrinil korraga pähe löi, ta ongi pidevalt selline agressiivne. Mina küsisin talt ainult harilikku pliiatsit, kui kukkus sõimama ja tuli kallale.

Õpetaja: Kätrin, oli nii või! **Kätrin haarab oma asjad ja karjab:** Ma vihkan teid kõiki! *Lahkub ust paugutades.*

Kaisa (karjudes): Lõpetage ükskord see valetamine ära, teie kõik, vaatate seda iga päev pealt ja vaikite!

Õpetaja igat sõna eraldi rõhutades: Mis siin toimub? *Kõik tarduvad u kümneks sekundiks.*

Kristel : Nüüd võite igauks arvata, mis edasi saab. Kõige tõenäolisemalt on nüüd klassis kaks kiusatavat. Keegi ei julge midagi ära rääkida. Kõik eitavad, et midagi toimub ja süüdistavad ka Kaisat pidevas valetamises ja teiste ründamises. Kõik jätkub vanaviisi...

Või ehk siiski? Julged sina, Robert, Kaisaga ühineda ja sina, Erik, julgete ja ei karda saada kooliteel peksta ja Merilin, sinagi, ja Eva ja Kristin, kui teid on juba 6, kes tõtt räägivad ning julgevad seista vägivalda vastu, kas ehk siis muutub midagi! Saalile: Aga kui teid 60 või 600 ?